

-7,1% ο όγκος της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας στο εννεάμηνο 2025

ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ 2025

Μειωμένος ο όγκος της οικοδομικής δραστηριότητας

ΣΕ ΦΑΣΗ ανάκαμψης διατηρήθηκε και τον Σεπτέμβριο η οικοδομική δραστηριότητα, αλλά, εξαιτίας της μεγάλης πτώσης που είχε σημειώσει το πρώτο μήνες του 2025, λόγω της εκκρεμοποίησης με τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό, η συνολική επίδοση στο εννεάμηνο είναι αρνητική.

Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, το μέγεθος της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας (Ιδιωτικής - Δημόσιας), κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2025, στο σύνολο της χώρας, ανήλθε σε 2.519 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 616.183 τ.μ. επιφάνειας και 3.063.040 κ.μ. όγκου, παρουσιάζοντας δηλαδή αύξηση κατά 12,5% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, αύξηση κατά 6,5% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 5,1% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024.

Οι εκδοθείσες άδειες Ιδιωτικής Οικοδομικής Δραστηριότητας, στο σύνολο της χώρας, κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2025 ανήλθαν σε 2.524 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 597.813 τ.μ. επιφάνειας και 2.911.946 κ.μ. όγκου, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 12,9% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, αύξηση κατά 7,9% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 5,3% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024.

Το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2025, η συνολική

οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει, στο σύνολο της χώρας, μείωση κατά 6,3% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 13,8% στην επιφάνεια και μείωση κατά 7,6% στον όγκο, σε σχέση με το αντίστοιχο εννεάμηνο του έτους 2024. Η Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα εμφανίζει στο σύνολο της χώρας μείωση κατά 6,3% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 13,7% στην επιφάνεια και μείωση κατά 7,1% στον όγκο, σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024.

Κατά την περίοδο των τελευταίων δώδεκα μηνών, δηλαδή από τον Οκτώβριο 2024 έως τον Σεπτέμβριο 2025, παρατηρήθηκε μείωση κατά 2,4% στον αριθμό των συνολικών οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 7,1% στην επιφάνεια και μείωση κατά 4,2% στον όγκο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Οκτωβρίου 2023 - Σεπτεμβρίου 2024.

Κατά την ίδια χρονική περίοδο, Οκτωβρίου 2024 - Σεπτεμβρίου 2025, η Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα εμφανίζει στο σύνολο της χώρας, μείωση κατά 2,5% στον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 7,2% στην επιφάνεια και μείωση κατά 4,0% στον όγκο, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο Οκτωβρίου 2023 - Σεπτεμβρίου 2024.

(ΣΤΔ: 352401/20)

ΤΥΡΟΣ ΝΕΩΣΤΕΛΑ ΤΕΜ. ΣΠΙΛΑΣ

Ενισχυμένος κατά 5,1% ήταν ο όγκος της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας τον Σεπτέμβριο.

Αντίστροφη μέτρηση για αλλαγές στο Ε9, ποιοι και τι να προσέξουν

Εως 31 Ιανουαρίου οι διορθώσεις – Τα συνήθη λάθη που φουσκώνουν τον ΕΝΦΙΑ

του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Αδειάζει η κλεψύδρα για κιλιάδες φορολογούμενους, που μέσα στο 2025 προχώρησαν σε αγοραιωλποίες ακινήτων, γονικές παροχές ή δωρεές, τακτοποιήσαν αυθαίρετες επιφάνειες ή διαπίστωσαν λάθη στα στοιχεία της ακίνητης περιουσίας τους. Η προθεσμία για τη δήλωση κάθε μεταβολής στο Ε9 ιλιλοιάζει και η αμέλεια μπορεί να αποδειχθεί κοστοβόρα, καθώς από τα δηλωθέντα στοιχεία θα προκύψει ο νέος λογαριασμός του ΕΝΦΙΑ.

Το χρονικό περιθώριο για την επικαιροποίηση της περιουσιακής εικόνας λήγει στις 31 Ιανουαρίου 2026 και όσοι δεν έχουν ακόμη προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις θα πρέπει να κινηθούν άμεσα. Η ΑΑΔΕ αναμένεται να «κλείσει» την ηλεκτρονική πλατφόρμα προκειμένου να ξεκινήσει η εκκαθάριση του ΕΝΦΙΑ, τα εκκαθαριστικά του οποίου θα αναρτηθούν στους λογαριασμούς των φορολογουμένων το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου. Τυχόν παραλείψεις ή λάθη στο Ε9 ενδέχεται να οδηγήσουν σε υψηλότερο φόρο και σε χρονοβόρες διορθωτικές διαδικασίες εκ των υστέρων.

Για το 2026 ο ΕΝΦΙΑ διατηρεί τη δυνατότητα εξόφλησης σε 12 μηνιαίες δόσεις, διευκολύνοντας τα ρευστότητα των νοικοκυριών. Η πρώτη δόση θα πρέπει να καταβληθεί έως τις 31 Μαρτίου.

Ο νέος λογαριασμός του ΕΝΦΙΑ θα είναι έως και 20% μειωμένος για περίπου 400.000 ασφαλισμένες κατοικίες αξίας έως 500.000 ευρώ και 10% για τις υπόλοιπες. Αυτό σημαίνει ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες θα πρέπει μέχρι την Παρασκευή 10 Ιανουαρίου να έχουν αποστείλει όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια για τις κατοικίες προκειμένου η ΑΑΔΕ να ξεκινήσει τις διαδικασίες υπολογισμού του νέου ΕΝΦΙΑ.

Οι φορολογούμενοι που είχαν μεταβολές στα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία τους κατά το τρέχον έτος και είναι υποχρεωμένοι να υποβάλουν ηλεκτρονικά τις δηλώσεις Ε9 έως 31.1.2026 είναι:

- Όσοι απέκτησαν με αγορά ή δωρεά ή γονική παροχή ακίνητα σε περιοχές εκτός οριοθετημένου αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων.

Ο νέος λογαριασμός του ΕΝΦΙΑ θα είναι έως και 20% μειωμένος για περίπου 400.000 ασφαλισμένες κατοικίες αξίας έως 500.000 ευρώ και 10% για τις υπόλοιπες. Αυτό σημαίνει ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες θα πρέπει μέχρι την Παρασκευή 10 Ιανουαρίου να έχουν αποστείλει όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια για τις κατοικίες προκειμένου η ΑΑΔΕ να ξεκινήσει τις διαδικασίες υπολογισμού του νέου ΕΝΦΙΑ.

Η αναγραφή βοηθητικών ή υπόγειων χώρων ως κύριων είναι μία από τις παγίδες που αυξάνουν τον «λογαριασμό».

Αφορά κυρίως κτίσματα, αγροτεμάχια και άλλες εδαφικές εκτάσεις εκτός σχεδίων πόλεων ή οικισμών.

- Όσοι απέκτησαν ακίνητα σε περιοχές εντός ή εκτός συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, αλλά για διάφορες αιτίες αναγκάστηκαν να υποβάλουν τις σχετικές δηλώσεις μεταβίβασης, δωρεάς ή γονικής παροχής είτε στις αρμόδιες ΔΟΥ σε έντυπη μορφή είτε ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής «Τα αιτήματά μου» της ΑΑΔΕ. Στις περιπτώσεις αυτές υπάγονται και οι υποθέσεις μεταβίβασης επικαρπίας, η οποία περιέρχεται στον ψιλό κύριο που έχει ήδη υπαχθεί σε φόρο για την ψιλή κυριότητα και αποκτά και την επικαρπία, για την οποία

υπόκειται σε φόρο για τα υπόλοιπα δέκατα της αξίας της πλήρους κυριότητας.

- Όσοι κληρονόμησαν ακίνητα κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.
- Όσοι είχαν κατά τη διάρκεια του 2025 οποιαδήποτε άλλη μεταβολή στην ακίνητη περιουσία τους, η οποία δεν οφείλεται σε μεταβίβαση, δωρεά ή γονική παροχή ακινήτου. Τέτοιες μεταβολές είναι η μετατροπή μισθιαίων χώρων σε χώρους κύριας χρήσης, η νομιμοποίηση αυθαίρετου κτίσματος που δεν είχε δηλωθεί προηγουμένως, η ανέγερση κτίσματος σε υφιστάμενο οικόπεδο, η αποπεράτωση ημιτελούς κτίσματος, η κατεδάφιση κτίσματος, η προσθήκη νέου ορόφου σε ήδη υφιστάμενο οίκημα κ.λπ.

Από την υποχρέωση εξαιρούνται όσοι υπέβαλαν τις δηλώσεις μεταβίβασης, δωρεών ή γονικών παροχών κατά τη διάρκεια του 2025 ψηφιακά μέσω της εφαρμογής myProperty και οι δηλώσεις Ε9, με τις οποίες τροποποιήθηκε η εικόνα της ακίνητης περιουσίας τους, συμπεριλαμβανομένης και της υποβλήθηκαν αυτά από την ΑΑΔΕ.

Παράλληλα, οι φορολογούμενοι που έχουν διαπιστώσει λάθη ή παραλείψεις στην εικόνα της ακίνητης περιουσίας τους έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε διορθώσεις, υποβάλλοντας χωρίς πρόστιμο τροποποιητική δήλωση Ε9 έως 31 Ιανουαρίου 2026. Αντιθέτως, όσοι υποβάλλουν εκπρόθεσμα τροποποιητικές δηλώσεις Ε9 θα κληθούν να πληρώσουν πρόστιμο 100 ευρώ.

Τα βασικότερα λάθη που «φουσκώνουν» το ποσό του φόρου σχετίζονται με την αναγραφή βοηθητικών ή υπόγειων χώρων ως κύριων, με τη μη συμπλήρωση του αριθμού του ορόφου, με την αναγραφή του έτους αποπεράτωσης του ακινήτου αντί του έτους έκδοσης της οικοδομικής άδειας, με τη μη αναγραφή ή τη λανθασμένη αναγραφή εμπράγματου δικαιώματος (πλήρης ή ψιλή κυριότητα, επικαρπία), με την παράλειψη συμπλήρωσης των κωδικών του εντύπου για κτίσματα κενά, ημιτελή και μη ηλεκτροδοτούμενα, καθώς και με την μη αναγραφή γεωργικού κτίσματος ή αποθήκης ή επαγγελματικής στέγης σε αγροτεμάχιο.

Δεύτερη ευκαιρία για την πρώτη κατοικία

Πώς χιλιάδες ευάλωτοι οφειλέτες μπορούν να ξαναπάρουν στην κατοχή τους το σπίτι τους μετά τον πλειστηριασμό και ενώ έχει περάσει σε funds

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Βασίλης Γεώργας

Δεύτερη ευκαιρία σε χιλιάδες ευάλωτους οφειλέτες ώστε να διασώσουν την πρώτη κατοικία τους μετά τον πλειστηριασμό και να συνεχίσουν να διαμένουν στο σπίτι τους πληρώνοντας χαμηλό ενοίκιο, με δυνατότητα να το αγοράσουν πίσω, έρχεται να δώσει από τα μέσα του 2026 η δημιουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Η λειτουργία του φορέα είναι πλέον θέμα χρόνου, καθώς, έπειτα από πολύμηνες διαβουλεύσεις και σημαντικές βελτιώσεις στο αρχικό πλαίσιο, χθες το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δημοσίευσε την προκήρυξη με την οποία καλούνται οι υποψήφιοι επενδυτές (funds στην πλειονότητά τους) να υποβάλουν τις δεσμευτικές προσφορές τους. Οι τράπεζες από την πλευρά τους θα συμμετάσχουν με κεφάλαια ή δανεισμό 100.000.000 ευρώ. Με την ολοκλήρωση της υποβολής προσφορών θα αναδειχθεί σε περίπου δύο μήνες ο ανάδοχος στον οποίο θα κατακυρωθεί ο διαγωνισμός ώστε ο φορέας να εκκινήσει τη λειτουργία του έως το καλοκαίρι του 2026, αφού πρώτα η σύμβαση παραχώρησης λάβει την έγκριση της Βουλής. Το... παράδοξο της υπόθεσης είναι ότι τα σπίτια των ευάλωτων οφειλετών θα

κληθούν να σώσουν εταιρείες διαχείρισης «κόκκινων» δανείων, οι οποίες έχουν μείνει στη συνείδηση των πολιτών ως «κοράκια». Και αυτό καθώς ενδιαφέρον να αναλάβουν τη διαχείριση του φορέα έχουν εκδηλώσει οι εξειδικευμένες εταιρείες Bain Capital Credit, Christofferson - Robb & Co LLC, Fortress Credit Corp και Resolute Cepal Greece (πρώην Ένωση Εταιρειών Kaican Hellas - Beaumont Summit Financial DAC). Οι συγκεκριμένες εταιρείες θα μπορούν να συνεργαστούν και με άλλους επενδυτές ή τράπεζες στο πλαίσιο του διαγωνισμού και της συγκέντρωσης κεφαλαίων.

ΑΣΠΙΔΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Με βάση τον κυβερνητικό σχεδιασμό, ωστόσο, ο νέος φορέας (δεν θα είναι κρατικός αλλά Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου) θα λειτουργήσει ως ασπίδα προστασίας στην πρώτη κατοικία οφειλετών, οι οποίοι αποδεδειγμένα δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να διευθετήσουν τις οφειλές τους και κινδυνεύουν ή θα βρεθούν στο μέλλον αντιμέτωποι με πλειστηριασμό του σπιτιού τους. Μολονότι η λογική του φορέα είναι ότι θα αγοράζει εκείνος τα σπίτια των οφειλετών που θα χάνουν την κυριότητα, εντούτοις εκτιμάται ότι θα αποτραπούν έτσι χιλιάδες εξώσεις που θα επιδεινώναν περαιτέρω το στεγαστικό πρόβλημα και θα μπορούσαν

Η οικονομική στήριξη από το κράτος, το ενοίκιο που θα πληρώνουν μένοντας σε αυτό και η εκ νέου εξαγορά του με έκπτωση 30% - Μέσα στο 2026 η δημιουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων

να οδηγήσουν σε κοινωνική αναταραχή, με δεδομένο ότι τα επόμενα τρία τέσσερα χρόνια αναμένεται να πραγματοποιούνται 10.000-12.000 πλειστηριασμοί ετησίως και, όπως εκτιμάται, 30.000 έως 50.000 οφειλέτες θα βρεθούν στον «αέρα». Ο Φορέας Ακινήτων θα αγοράζει τις πρώτες κατοικίες ευάλωτων οφειλετών κατά τον πλειστηριασμό με έκπτωση 30% και στη συνέχεια θα τις νοικιάζει στους οφειλέτες που διέμεναν ήδη σε αυτές προκειμένου να αποφευχθούν οι εξώσεις. Η μίσθωση θα έχει διάρκεια έως 12 χρόνια. Μόλις αυτή ολοκληρωθεί ή και νωρίτερα, αν ο οφειλέτης έχει ανακάμψει οικονομικά, ο πρώην ιδιοκτήτης θα μπορεί να επαναγοράσει την κατοικία του, επίσης με έκπτωση 30%.

Κατά τη διάρκεια της διαμονής του στην κατοικία ο οφειλέτης θα πληρώνει σχετικά χαμηλό ενοίκιο που θα καθορίζεται με βάση το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου και το περιθώριο κέρδους του επενδυτή-φορέα, στο οποίο το κράτος θα συμβάλλει μηνιαίως με επιδότηση 70-210 ευρώ μέσω του Οργανισμού Πρωτογενών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΙΠΕΚΑ), αναλόγως της σύνθεσης του νοικοκυριού και με βάση εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια.

ΑΓΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Έως την πλήρη ενεργοποίηση του φορέα θα παραμένει σε ισχύ το ενδιάμεσο πρόγραμμα στήριξης ευάλωτων οφειλετών, σύμφωνα με το οποίο αναστέλλεται αμέσως η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης της κύριας κατοικίας του οφειλέτη, ενώ ταυτόχρονα παρέχεται κρατική επιδότηση της δόσης του δανείου έως 210 ευρώ. Στο διάστημα αυτό θα πληρώνει ετησίως ως ενοίκιο συνολικό ποσό που θα αντιστοιχεί σε 3,5% επί της αξίας της κύριας κατοικίας. Η μηνιαία δόση αντιστοιχεί στο 1/12 του ετήσιου ποσού. Για παράδειγμα, αν η αξία του σπιτιού είναι 100.000 ευρώ, ο πτωχευμένος που την παραχωρεί στον φορέα θα πληρώνει ετησίως $100.000 \times 3,5\% = 3.500$ ευρώ, με μηνιαία δόση $3.500 : 12 = 291,7$ ευρώ. Μέρος από το ποσό αυτό θα καταβάλλεται από το Δημόσιο (από 70 € έως 210 €, ανάλογα με τον αριθμό μελών του νοικοκυριού του πτωχευμένου οφειλέτη). Με βάση τις αλλαγές που είχαν προηγηθεί στο θεσμικό πλαίσιο που προβλέπει τη λειτουργία του φορέα, προβλέπεται ότι σε περίπτωση που ευάλωτος οφειλέ-

της κηρυχθεί σε πτώχευση ή σε περίπτωση που σε βάρος της κύριας κατοικίας του ευάλωτου επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση από ενυπόθηκο ή προσημιούχο πιστωτή, ο ευάλωτος οφειλέτης μπορεί να υποβάλει αίτημα μεταβίβασης ή μίσθωσης της κύριας κατοικίας του στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης. Προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος είναι ο οφειλέτης να συναινέσει στη διενέργεια αυτοψίας της κύριας κατοικίας του από πιστοποιημένο εκτιμητή, που θα ορίζεται από τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, στο πλαίσιο της αποτίμησης του ακινήτου.

Οι αλλαγές στο πλαίσιο του νόμου προβλέπουν επίσης έκπτωση 30% για την αγορά του ακινήτου. Ειδικότερα, το τίμημα μεταβίβασης της πρώτης κατοικίας ευάλωτου στον φορέα ισούται με το 70% της εμπορικής αξίας της, σύμφωνα με την εκτίμηση πιστοποιημένου εκτιμητή. Σε περίπτωση που το αίτημα προς τον φορέα υποβάλλεται λόγω κατάσχεσης και η τιμή πρώτης προσφοράς είναι μεγαλύτερη από την εμπορική αξία, κατά την εκτίμηση του πιστοποιημένου εκτιμητή, σε ποσοστό ανώτερο του 15%, το τίμημα μεταβίβασης καθορίζεται ως το 70% του χαμηλότερου μεταξύ α) της τιμής πρώτης προσφοράς και β) της εμπορικής αξίας, σύμφωνα με την εκτίμηση άλλου πιστοποιημένου εκτιμητή.

Η ένταξη στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων θα γίνεται μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όπου οι ενδιαφερόμενοι οφειλέτες θα υποβάλλουν την αίτησή τους μαζί με όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Ευάλωτοι οφειλέτες θεωρούνται με τα σημερινά κριτήρια όσοι λαμβάνουν επίδομα στέγας, οι πολίτες των οποίων το συνολικό εισόδημα για το μονοπρόσωπο νοικοκυριό δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ, προσαυξανόμενο κατά 3.500 ευρώ για κάθε μέλος, με μέγιστο ποσό τις 21.000 ευρώ ετησίως. Ταυτόχρονα η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του νοικοκυριού βάσει ΕΝΦΙΑ δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το ποσό των 120.000 ευρώ για το μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενη κατά 15.000 ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος του νοικοκυριού και έως του ποσού των 180.000 ευρώ. Οι καταθέσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, τις 10.500 για ζευγάρι, τις 14.000 ευρώ για οικογένεια με ένα παιδί, τις 17.000 ευρώ για οικογένεια με τέσσερα μέλη και τα 21.000 ευρώ για νοικοκυριό αποτελούμενο από πέντε μέλη και πάνω.

**30.000 έως
50.000**

οφειλέτες θα βρεθούν
στον «αέρα» τα επόμενα τρία
με τέσσερα χρόνια

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Θα ξεπεράσουν τα 52 δισ. €

Εντονή δραστηριότητα αναμένεται και μετά το τέλος του Ταμείου Ανάκαμψης. Πρότζεκτ άνω των 40,5 δισ. € θα τρέξουν οι ιδιώτες

ΤΑΣΟΣ ΔΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
tdasopoulos@e-typos.com

➤ Τη μετατόπιση του βάρους από τις δημόσιες στις ιδιωτικές επενδύσεις, αναμένει το υπουργείο Οικονομικών μετά το τέλος του ΤΑΑ, εκτιμώντας ότι ο ρυθμός των συνολικών επενδύσεων θα είναι σταθερά ανοδικός τουλάχιστον μέχρι και το 2029, οπότε οι ιδιωτικές επενδύσεις εκτιμάται ότι θα φτάσουν τα 40,5 δισ. ευρώ.

Η αλλαγή αυτή αναμένεται να έρθει με συνέχιση επενδύσεων σε «πράσινη» ενέργεια και ενεργειακά δίκτυα, την άμυνα, κατασκευή και επέκταση βασικών υποδομών όπως λιμάνια, αεροδρόμια και δρόμους.

Αν η εκτίμηση αυτή γίνει πραγματικότητα, οι συνολικές επενδύσεις θα ξεπεράσουν τα 52 δισ. ευρώ (πάνω από 20% του ΑΕΠ) μέχρι και το 2029 με τις ιδιωτικές επενδύσεις να έχουν την μερίδα του λέοντος φτάνοντας τα 40,5 δισ. ευρώ και τις δημόσιες επενδύσεις μετά το ΤΑΑ να έχουν υποχωρήσει στα 11,75 δισ. ευρώ. Ωστόσο και το 2026, η Ελλάδα θα πετύχει να έχει μια από τις υψηλότερες αυξήσεις επενδύσεων εντός της Ε.Ε., έστω και αν τα 45 δισ. που θα φτάσουν τον επόμενο χρόνο, αναλογούν στο 17,7% του ΑΕΠ, έναντι 21% που είναι κατά μέσο όρο στην Ε.Ε.

Ανοδικά

Η μεγάλη ανάκαμψη των ιδιωτικών επενδύσεων αναμένεται να έρθει και από τα υπόλοιπα των ιδιωτικών επενδύσεων που έχουν κινητοποιήσει τα δάνεια ύψους 17,8 δισ. από το ΤΑΑ (αναμένεται να φτάσουν τα 35-40 δισ.) οι οποίες θα υλοποιούνται σταδιακά μέχρι και το 2029.

Σημαντικές επενδύσεις αναμένεται να έρθουν από την αναζωογόνηση του ναυπηγικού τομέα. Εμφαση θα δοθεί στη στέγαση και τις υποδομές.

Σημαντικό μερίδιο στις ιδιωτικές επενδύσεις θα έχει και η στροφική της Ε.Ε. σε νέους αμυντικούς εξοπλισμούς, αλλά και τα κίνητρα που θα δοθούν από νέες επενδυτικές πρωτοβουλίες της Ε.Ε., στην οποίες θα συμμετέχει και η Ελλάδα. Επίσης, στην αύξηση των επενδύσεων θα συμμετέχει και το επόμενο ΕΣΠΑ για την περίοδο 2028-2034, το οποίο θα έχει πλέον το χαρακτήρα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Θα επικεντρωθεί δηλαδή σε συγκεκριμένους στόχους (πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, στέγαση, άμυνα) οι οποίοι

θα επιβάλλονται κεντρικά από τις Βρυξέλλες.

Αναλογία

Σε επίπεδο μεγεθών, με βάση τις εκτιμήσεις του ΥΠΕΘΟ, οι δημόσιες επενδύσεις το 2026 θα φτάσουν το 39% του συνόλου (18 δισ. ευρώ) και οι ιδιωτικές σε 61% του συνόλου (28 δισ. ευρώ), σε σύνολο επενδύσεων 46 δισ. ευρώ. Η πρόβλεψη του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πρόγραμμα 2026-2029 είναι ότι έως το 2029 ο λόγος αυτός θα αυξηθεί σημαντικά υπέρ των ιδιωτικών επενδύσεων, ακριβώς λόγω

του μετασχηματισμού της οικονομίας. Η εκτίμηση για το 2029 είναι ότι οι δημόσιες επενδύσεις θα ανέρχονται σε περίπου 22% του συνόλου (11,2 δισ. ευρώ) και οι ιδιωτικές σε 78% του συνόλου (40,5 δισ. ευρώ), σε σύνολο επενδύσεων 51,7 δισ. ευρώ.

Δηλαδή εκτιμάται ότι ιδιωτικές επενδύσεις θα αυξηθούν κατά 12 δισ. ευρώ ή περίπου 45% σε τρέχουσες τιμές την επόμενη τετραετία. Επίσης, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων πέραν του Ταμείου Ανάκαμψης, τόσο το Εθνικό όσο και συγχρηματοδοτούμενο,

αυξάνεται σημαντικά από 9,5 δισ. ευρώ το 2026 σε 9,95 δισ. ευρώ το 2027, 10,75 δισ. ευρώ το 2028 και 11,75 δισ. ευρώ το 2029. Αυτό βέβαια χωρίς να υπολογιστούν τα πρόσθετα κονδύλια, τα οποία θα έρθουν με το επόμενο ΕΣΠΑ της περιόδου 2028-2034, το οποίο θα οριστικοποιηθεί το 2027.

Εμπόδια

Για να φτάσουν οι ιδιωτικές επενδύσεις σε ένα ποσό πάνω από τα 40 δισ. ευρώ, το ΥΠΕΘΟ υπολογίζει στην ολοκλήρωση βασικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες θα πρέπει να

ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2029

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αυξάνεται σε 9,95 δισ. € το 2027, 10,75 δισ. € το 2028 και 11,75 δισ. € το 2029

Σχέδια για επιτάχυνση των επενδύσεων από τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κυριάκο Πιερρακάκη.

ολοκληρωθούν με χρηματοδότηση του ΤΑΑ, αίροντας μια σειρά από εμπόδια. Η βελτίωση της λειτουργίας του Δημοσίου, μέσω της μείωσης της γραφειοκρατίας, η επιτάχυνση της απονομής δικαιουσίνης, το Κυπριακό, μέσω της ολοκλήρωσης των επενδύσεων, η οποία θα παλ-
λαπλασιάσουν τις παραγωγικές επενδύσεις. Η αιουσαία ξεκάθαρων κανόνων στις οποίες επιμένει η Ελλάδα επί 10ετίες εκτιμάται από την Παγκόσμια Τράπεζα, ότι αναστέλλει κάθε χρόνο επενδύσεις 7 έως 10 δισ. ευρώ. ■

Οι βασικοί πρωταγωνιστές

ΟΙ ΤΟΜΕΙΣ που θα πρωταγωνιστήσουν μέχρι το 2029 είναι:

● **Υποδομές:** Οι επενδύσεις σε υποδομές, οι οποίες θα γίνουν με συγχρηματοδότηση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Σε αυτήν την κατηγορία εντάσσονται τα έργα τα οποία θα έχουν συνολικά προϋπολογισμό 2,5 δισ. ευρώ, το οποίο εξαγγέλθηκε πρόσφατα. Το πρόγραμμα αυτό θα συμπληρώσει την υποδομή ώστε να εξασφαλιστεί η ύδρευση του λεκανοπεδίου της Αττικής για τα επόμενα 30 χρόνια. Ανάλογα έργα, αν και μικρότερη κλίμακας, πρόκειται να γίνουν και στην περιφέρεια και ειδικότερα σε υψιστά του Αιγίου τα οποία έχουν πρόβλημα ύδρευσης κυρίως το καλοκαίρι που δέχονται και το μεγαλύτερο αριθμό τουριστών.

● **Άμυνα:** Ένας -ξεχασμένος σήμερα - τομέας επενδύσεων, ο οποίος αναμένεται να αναζωπυρωθεί τα επόμενα χρόνια, είναι οι επενδύσεις σε έρευνα και τεχνολογία στον τομέα της άμυνας, για τις εγκύριες ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις του χρόνου. Με βάση και την υποχρέωση για ετήσιες δαπάνες στο 5% που ανέλαβε η χώρα απέναντι στο ΝΑΤΟ, οι επενδύσεις σε Άμυνα θα επιταχύνουν και τις δημόσιες υποδομές. Τούτο διότι με βάση τη συμφωνία το 3,5% θα πρέπει να δίνεται για δαπάνες ενίσχυσης της αποτρεπτικής μας ισχύος αλλά το 1,5% του ΑΕΠ (περίπου 4 δισ. ευρώ κάθε χρόνο) κάθε χρόνο θα πρέπει να επενδύεται σε υποδομές μικής χρήσης, δηλαδή αυτές που μπορούν να εξυπηρετούν και αστικούς αλλά και στρατιωτικούς σκοπούς. Τέτοιες υποδομές είναι το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, τα λιμάνια, τα αεροδρόμια και οι σταθμοί παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας.

● **Ενέργεια - Ναυτιλία:** Η σύμφιση των εμπορικών σχέσεων με τις ΗΠΑ ανοίγει τον δρόμο για μεγάλες επενδύσεις στον τομέα της Ενέργειας (μεταφορά από Αλεξανδρούπολη υδρογονανθράκων φυσικού αερίου από τις ΗΠΑ στην Ε.Ε.) και των υποδομών (λιμάνια της Ελευσίνας). Επενδύσεις 6 - 7 δισ. ευρώ αναμένεται να έρθουν από την αναζωογόνηση της δραστηριότητας του ναυπηγικού τομέα, και ειδικά των Ναυπηγείων του Σκαραμαγκά, της Ελευσίνας και του Νεώριου της Σύρου.

● **Στέγαση:** Τέλος, το σήμα για «προσιτή στέγη», το οποίο έδωσε πρόσφατα η Ε.Ε., αναμένεται να διπλασιάσει τα επόμενα χρόνια τις επενδύσεις σε κατασκευή και αγορά ακινήτων, τα οποία σήμερα υπολογίζονται στα 2,5 - 3 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση από την πλευρά των αγορών ακινήτων. Επίσης αναμένονται νέες επενδύσεις 2-2,5 δισ. ευρώ τον χρόνο και σε νέες κατασκευές και ανακατασκευές κατοικιών, με τις τελευταίες να έχουν και τη συμμετοχή του Δημοσίου μέσα από τα προγράμματα για κοινωνική στέγη, που δρομολογεί για το επόμενο χρόνο.

Αύξηση παρουσίασαν τα φορολογικά έσοδα στο ενδεκάμηνο.

ΣΤΟ 11ΜΗΝΟ

Πρωτογενές πλεόνασμα αυξημένο κατά 5 δισ. €

ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ πλεόνασμα 12,7 δισ. ευρώ, που είναι αυξημένο κατά 4,98 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο για πρωτογενές πλεόνασμα 7,659 δισ. ευρώ, καταγράφει η εκτέλεση του Προϋπολογισμού για το 11μηνο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου, με τα φορολογικά έσοδα να συνεχίζουν να αυξάνονται πάνω από τον στόχο του Προϋπολογισμού του 2026.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΓΑΚ, τα φορολογικά έσοδα έφτασαν τα 64.881 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 245 εκατ. ευρώ ή 0,4% έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026.

Φόροι

Για τους κυριότερους φόρους της κατηγορίας αυτής παρατηρούνται τα εξής:

- Τα έσοδα από ΦΠΑ έφτασαν τα 25.671 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 130 εκατ. ευρώ.
- Τα έσοδα των ΕΦΚ έφτασαν τα 6.720 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένα έναντι του στόχου κατά 45 εκατ. ευρώ.
- Τα έσοδα των φόρων ακίνητης περιουσίας έφτασαν τα 2.331 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 24 εκατ. ευρώ.

● Τα έσοδα των φόρων εισοδήματος έφτασαν τα 24.117 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα έναντι του στόχου κατά 113 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων: ο φόρος εισοδήματος Φυσικών Προσώπων είναι αυξημένος κατά 117 εκατ. ευρώ, ο φόρος εισοδήματος Νομικών Προσώπων αυξημένος κατά 5 εκατ. ευρώ και οι λοιποί φόροι εισοδήματος μειωμένοι κατά 9 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

Οι εισοδηματικές εισοδήματα έφτασαν τα 499 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 50 εκατ. ευρώ από τον στόχο (449 εκατ. ευρώ).

Τα συνολικά έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) έφτασαν τα 3.042 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 26 εκατ. ευρώ από τον στόχο (3.068 εκατ. ευρώ) που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026.

Οι δαπάνες

Οι δαπάνες του κρατικού Προϋπολογισμού για την περίοδο του Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2025 έφτασαν στα 63.615 εκατ. ευρώ και παρουσιάζονται μειωμένες κατά 2.643 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου (66.258 εκατ. ευρώ), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026.

Τάσος Δασόπουλος

Ασφάλιση, συντάξεις, κληρονομίες

ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ (ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΕΔ) ΠΟΥ ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

*Αναδρομικά μόνο για τη μείωση επικουρικής από τον νόμο 4093 και τα δώρα επικουρικής

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ

Ο νέος χάρτης για τα αναδρομικά το 2026

Σε ποιες κατηγορίες ανήκουν οι 950.000 που αναμένουν έως και 16.500 ευρώ από τον ΕΦΚΑ

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΙ

Αναδρομικά ποσά έως και 16.500 ευρώ αναμένουν από τον ΕΦΚΑ, εντός του 2026, περίπου 950.000 συνταξιούχοι. Πρόκειται για τρεις κατηγορίες αναδρομικών. Η πρώτη κατηγορία αφορά τους συνταξιούχους του Δημοσίου οι οποίοι αναμένουν την επιστροφή της ΕΑΣ (Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων) για την περίοδο 2017-2018. Η δεύτερη κατηγορία αφορά τους 370.000 συνταξιούχους που κερδίζουν τα δικαστήρια για τα αναδρομικά του 11 μήνου με τόκους έως και 7 ετών. Παράλληλα σε εκκρεμότητα βρίσκεται η καταβολή προσαυξήσεων και αναδρομικών σε 39.129 συνταξιούχους με 30 και άνω έτη ασφάλισης (συνταξιοδοτηθέντες μετά το 2016). Την ίδια ώρα ο ΕΦΚΑ αρνείται να καταβάλει αυξήσεις και αναδρομικά σε χιλιάδες συνταξιούχους οι οποίοι αποχώρισαν μετά τον Μάιο του 2016, κυρίως από Ταμεία ΔΕΚΟ, τραπεζών και ειδικών κλάδων, αλλά δεν είδαν να υπολογίζεται στις επικουρικές τους η προβλεπόμενη προσαύξηση για εισφορές άνω του 6%.

Τι αναμένεται

Ειδικότερα ο χάρτης των αναδρομικών σε συνταξιούχους για το 2026 διαμορφώνεται ως εξής:

Σε 460.000 συνταξιούχους του Δημοσίου θα πρέπει να επιστραφεί η Εισφορά Αλληλεγγύης για τη διετία 2017-2018, που κρίθηκε αντισυνταγματική από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επειδή οι συνταξιούχοι, ακόμα και όσοι δεν έκαναν αγωγές, δικαιούνται επιστροφές, καθώς η αντισυνταγματικότητα

Χιλιάδες συνταξιούχοι που αποχώρισαν μετά τον Μάιο του 2016, κυρίως από Ταμεία ΔΕΚΟ, τραπεζών και ειδικών κλάδων, δεν είδαν να υπολογίζεται στις επικουρικές τους η προβλεπόμενη προσαύξηση για εισφορές άνω του 6%

αφορά όλους ανεξαιρέτως για το εν λόγω διάστημα. Αντίθετα, οι νέοι συνταξιούχοι μετά τις 13 Μαΐου 2016 δεν έχουν δικαίωμα σε αναδρομικά, αφού οι περικοπές, μεταξύ αυτών και η ΕΑΣ, ενσωματώθηκαν στον επανυπολογισμό του νόμου Κατρούγκαλου, καθιστώντας τις κρατήσεις νόμιμες. Πρόκειται για ποσά που κινούνται μεταξύ 1.300 ευρώ και 8.000 ευρώ, ανάλογα με το ύψος της σύνταξης. Εξάλλου έχουν ήδη υποβληθεί 40.000 αιτήσεις από συνταξιούχους που παράλληλα εργάζονται προκειμένου να τους καταβληθεί η προσαύξηση που αναλογεί στα επτά χρόνια εργασίας. Στην περίπτωση αυτή τα αναδρομικά υπολογίζονται από 50 έως 180 ευρώ για κάθε μήνα καθυστέρησης.

Την καταβολή αναδρομικών έως 4.000 ευρώ για το 11 μήνο μεταξύ 11 Ιουνίου 2015 και 12 Μαΐου 2016 εξακολουθεί να αναμένει ένα ποσοστό συνταξιούχων που κερδίζει στα δικαστήρια. Μισόστοι καταγράφονται σημαντικές γραφειοκρατικές καθυστερήσεις. Τα ποσά αυτά αφορούν

κυρίως περικοπές σε κύριες και επικουρικές συντάξεις, καθώς και στα δώρα, σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ του 2020. Τα αναδρομικά δικαιούνται περίπου 370.000 συνταξιούχοι που είχαν προσφύγει στη δικαιοσύνη και κερδίζουν στα Ιπρωτικά, αφού ο ΕΦΚΑ δεν άσκει εφέσεις. Ισχύς διεκδικήσεων έμειναν οριστικά συνταξιούχοι που δεν κατέθεσαν προσφυγές. Οι συνταξιούχοι που κατέθεσαν προσφυγές παίρνουν τα αναδρομικά με τόκους μέχρι και 7 ετών. Οι τόκοι μπορεί να φτάσουν ή και να ξεπεράσουν τα 1.000 ευρώ, ανάλογα με το ύψος των αναδρομικών, καθώς υπολογίζονται από την ημερομηνία κατάθεσης της αγωγής έως την ημερομηνία εξόφλησης.

Εκκρεμεί ο επανυπολογισμός συντάξεων «παλαιών» συνταξιούχων. Πρόκειται για 50.000 συνταξιούχους οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν μετά τον Μάιο του 2016 και δικαιούνται αναδρομικά κύριων συντάξεων από τον νόμο Βρούτση (Ν. 4670/2020), καθώς έχουν πάνω από 30 έτη ασφάλισης, τα οποία δεν έχουν λάβει. Δηλαδή, δεν τους έχει γίνει ο απαραίτητος επανυπολογισμός της σύνταξης τους και ως εκ τούτου δεν έχουν λάβει ούτε τα αυξημένα μηνιαία ποσά ούτε τα αναλογούντα αναδρομικά.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα και επίσημα στοιχεία του ΕΦΚΑ, πρόκειται για 39.449 κύριες συντάξεις που αντιστοιχούν σε 39.129 συνταξιούχους που δεν έχουν ακόμη λάβει τα αναδρομικά που δικαιούνται, καθώς εκκρεμεί ο επανυπολογισμός τους. Τα μεγαλύτερα υπόλοιπα εντοπίζονται στους συνταξιούχους του πρώην ΙΚΑ με 11.540 συντάξεις σε εκκρεμότητα, στα Δημόσια με 9.162 και στην πρώην ΟΑΕΕ-ΤΕΒΕ με 13.005 περιπτώσεις. Ακολουθούν οι επισταθμισμένοι φορείς του πρώην ΕΤΑΔ - το ΤΣΑ με 1.476 και το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε με 858 εκκρεμότητες -, ενώ μικρότερο Ταμείο όπως ο ΟΓΑ Υπαλλήλων (482) και το NAT (81) συνθέτουν το υπόλοιπο μωσαϊκό.

Είλες, επιστημονίζεται ότι χιλιάδες συνταξιούχοι που αποχώρισαν μετά τον Μάιο του 2016, κυρίως από Ταμεία ΔΕΚΟ, τραπεζών και ειδικών κλάδων, δεν είδαν να υπολογίζεται στις επικουρικές τους η προβλεπόμενη προσαύξηση για εισφορές άνω του 6%. Ο ΕΦΚΑ δηλώνει ότι σε αυτή την κατηγορία συνταξιούχων δεν υπάρχει καμία περίπτωση να δοθούν αναδρομικά.

Σύμφωνα με την αρμόδια Γενική Διεύθυνση Επικουρικής Ασφάλισης, οι υπηρεσίες ενημερώνονται ότι «δεν υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο ή δικαστική απόφαση» που να επιτρέπει νέο επανυπολογισμό των επικουρικών συντάξεων. Στο έγγραφο του ΕΦΚΑ, πάντως, ξεκαθαρίζεται ότι μόνο «εμπρόθεσμες ενστάσεις», εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της απόφασης συνταξιοδότησης, «εξετάζονται κανονικά». Επειδή διαπιστώνεται σωρεία αιτήσεων για επανυπολογισμό - επανεξέταση της επικουρικής σύνταξης.

Η ΝΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗ

Ποιες μπότες δικαιούνται αναδρομικά επίδομα μπρόντας

Αναδρομικά μπορούν να διεκδικούν επίδομα μπρόντας χιλιάδες μπότες μετά τις πρόσφατες αλλαγές, όπου ο χρόνος ασφάλισης από δικαιωτικούς φορείς (διαδοχική ασφάλιση) αναγνωρίζεται και συνοψολογίζεται για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων 200 ημερών ασφάλισης. Με τη νέα ρύθμιση, οι ασφαλισμένοι που έχουν εργαστεί σε περισσότερους από έναν τομείς, όπως στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες, μπορούν να αθροίζουν τα έσοδά τους μέσω της λεγόμενης διαδοχικής ασφάλισης, προκειμένου να βεβαιώσουν δικαίωμα στο επίδομα κωφότητας και λοιπών. Ειδικότερα, σύμφωνα με εγκύκλιο ΕΦΚΑ η νέα διάταξη καλύπτει και αναδρομικά αιτήσεις που υποβλήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2025 και είχαν απορριφθεί, επειδή οι ασφαλισμένοι δεν συμπλήρωναν τα απαιτούμενα έσοδα σε μόνο έναν φορέα. Οι αιτήσεις επανυποβάλλονται εντός 60 ημερών από τη δημοσίευση του νόμου και οι συνέπειες τους ανατρέχουν στον χρόνο υποβολής της αρχικής αίτησης.

Τι απαιτείται

Για τη χορήγηση του επιδόματος απαιτείται η συμπλήρωση 200 ημερών ασφάλισης εντός της διετίας πριν από την πιθανή ή την πραγματική ημερομηνία ταξείδου. Πλέον, οι ημέρες αυτές δεν χρειάζεται να προέρχονται από μόνο έναν ασφαλιστικό φορέα, αλλά μπορούν να προκύπτουν αθροιστικά από διαφορετικά Ταμεία (όπως ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ΤΑ-ΕΥ κ.ά.).

Διάρκεια επιδόματος

Το επίδομα καταβάλλεται συνολικά για 119 ημέρες: 56 ημέρες πριν από τον τοκετό και 63 ημέρες μετά, διάστημα κατά το οποίο η ασφαλισμένη απέχει από την εργασία της.

Πώς υποβάλλεται η αίτηση

Η αίτηση για το επίδομα μπρόντας υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας του ΕΦΚΑ, στην Ηλεκτρονική Υπηρεσία Χρήσης Επιδόματος Μπρόντας. Η προθεσμία υποβολής είναι έως και οκτώ μήνες μετά την ημερομηνία του ταξείδου. Κατά τη διαδικασία απαιτείται η υποβολή των προβλεπόμενων δικαιολογητικών.